

ΕΞΑΙΡ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 5 Φεβρουαρίου 2008

Αρ. Πρωτ.: 18364/07/2.2

Χειριστές: Μ. Βουτσίνου, Αγγ. Σαλαμαλίκη

Μ. Παύλου, Χ. Σιμόπουλος

Τηλέφωνο: 2107289609, 629, 718, 624

Φαξ : 210 72 92 129

Προς

1. κ. Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
2. κ. Νομάρχη Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αχαΐας
3. κ. Δήμαρχο Πατρέων
4. Αστυνομική Διεύθυνση Αχαΐας
5. Λιμεναρχείο Πάτρας

Κοιν:

1. κ. Υπουργό Εσωτερικών
2. κ. Υπουργό Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
3. κ. Υφυπουργό Δημόσιας Τάξης
4. ΕΛ.ΑΣ. / Δνση Αλλοδαπών
5. Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης / Δνση Κοινωνικής Αντίληψης και Αλληλεγγύης

Αξιότιμες κυρίες, αξιότιμοι κύριοι,

Με την παρούσα επιστολή θα θέλαμε να θέσουμε υπ' όψιν σας τα ιδιαίτερα σοβαρά και επείγοντα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζουν εκατοντάδες αλλοδαποί, που διαβιούν το τελευταίο χρονικό διάστημα στην ευρύτερη περιοχή του λιμένος Πατρών, και τα οποία τείνουν να προσλάβουν διαστάσεις ανθρωπιστικής κρίσης.

I. Οι αναφορές και οι πηγές

Στον Συνήγορο του Πολίτη κατετέθησαν οι με Α.Π. 1450/2008, 16345/2007, 18364/2007 και 18467/2007 αναφορές, οι οποίες θέτουν από διαφορετικές σκοπιές ζητήματα που ανακύπτουν

σχετικά με την εγκατάσταση αυτή: αυτά αφορούν κατ' εξοχήν τις συνθήκες διαβίωσης των εκεί διαμενόντων αλλοδαπών -σημαντικός αριθμός των οποίων είναι ασυνόδευτοι ανήλικοι-στον αυτοσχέδιο πρόχειρο καταυλισμό που έχει δημιουργηθεί τα τελευταία 2-3 χρόνια, τους κινδύνους για την δημόσια υγεία από την λειτουργία του καταυλισμού αυτού, την αποχή της διοίκησης από κάθε μέτρο βελτίωσης των συνθηκών αυτών. Από τις αναφορές αυτές, που επιβεβαιώνουν πλέον οι καθημερινές ανταποκρίσεις του ημερήσιου τύπου, οι αρμόδιες αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και της περιφερειακής κρατικής διοίκησης υποστηρίζουν ενεργά ή συμμερίζονται δια της αδράνειας την άποψη ότι η κοινά γνωστή πλέον προβληματική κατάσταση στο λιμάνι της Πάτρας είναι αποκλειστικά ζήτημα ασφαλείας, δηλαδή αποτελεσματικού λιμενικού και αστυνομικού ελέγχου. Έτσι, πρέπει να θεωρηθεί ίσως αναμενόμενο ότι υποβάλλονται μεταξύ των αναφορών και καταγγελίες για υπερβάσεις και αδικαιολόγητες επιλογές κατά την άσκηση καταναγκασμού σε βάρος αυτών των αλλοδαπών, που συχνά τυχαίνει να είναι ανήλικοι.

Στο πλαίσιο διερεύνησης των συγκεκριμένων αναφορών οι Βοηθοί Συνήγοροι του Πολίτη, κ.κ. Ανδρέας Τάκης και Γιώργος Μόσχος με κλιμάκιο συνεργατών τους επισκέφθηκαν τον ανωτέρω καταυλισμό και συνάντησαν εκπροσώπους του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, του Δήμου Πατρέων, της Αστυνομικής Διεύθυνσης Αχαΐας, του Λιμεναρχείου και της Εισαγγελίας Πατρών στις 19/11/2007 και στις 17/12/2007 αντίστοιχα, προκειμένου να εκτιμήσουν τη φύση του προβλήματος και να ενημερωθούν από τους καθ' ύλην αρμόδιους φορείς σχετικά με τις διαστάσεις του. Τη συνέχεια της πληροφόρησης διασφάλισαν οι επαφές με φορείς της τοπικής κοινωνίας των πολιτών που συμμετέχουν στα δίκτυα επικοινωνίας του Συνηγόρου του Πολίτη για το πολιτικό άσυλο και την κοινωνική στήριξη των Ρομά.

Από τις επισκέψεις στον καταυλισμό και τις συναντήσεις με τους ανωτέρω φορείς, ο Συνήγορος του Πολίτη κατέληξε στις εξής διαπιστώσεις:

II. Διαπιστώσεις και εξελίξεις

Πλησίον του λιμανιού της Πάτρας έχει δημιουργηθεί ένας αυτοσχέδιος πρόχειρος καταυλισμός, εντός του οποίου διαβιούν εκατοντάδες αλλοδαποί, μεταξύ των οποίων υπάρχει απροσδιόριστος αλλά σημαντικός αριθμός ασυνόδευτων ανηλίκων. Οι αλλοδαποί αυτοί, ως επί τω πλείστον προερχόμενοι από το Αφγανιστάν και το Ιράκ, ενώ τυπικώς διαμένουν παράνομα, δεν είναι εφικτή η απομάκρυνσή τους από τη Χώρα για λόγους που αφορούν την πολιτική κατάσταση των χωρών προέλευσής τους. Σκοπός της εγκατάστασης δίπλα στο λιμάνι της Πάτρας είναι η λαθραία ακτοπλοϊκή έξοδος τους από τη Χώρα και η είσοδος τους στην Ιταλία και από εκεί

ενδεχομένως σε άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης, όπου πιθανολογείται ότι ενδιαφέρονται να καταθέσουν αίτημα ασύλου ή να συναντήσουν μέλη της οικογένειάς του ή/και συμπατριώτες τους.

Η γενική εικόνα που προσλαμβάνει κανείς, ήδη με την πρώτη ματιά, είναι μια εικόνα εξαθλίωσης. Όπως προέκυψε από τη γενική πληροφόρηση που μας παρεσχέθη, πράγματι δεν παρέχεται στους διαβιούντες στον καταυλισμό αλλοδαπούς καμία παροχή (πχ. ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ύδρευση, αποχέτευση, αποκομιδή απορριμμάτων – δημόσια καθαριότητα, ηλεκτρισμός). Πέραν των ζητημάτων αρχής, η αποφυγή εκ μέρους της διοίκησης να παρέχει στοιχειώδεις υπηρεσίες ήδη αποτελεί αίτιο έντονης υποβάθμισης της περιοχής και της εν γένει ποιότητας ζωής των περιοίκων. Συγχρόνως, η διαίωσιση της κατάστασης εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία της πόλης. Όσον αφορά δε τους ίδιους τους διαβιούντες εκεί αλλοδαπούς, οι συνθήκες διαβίωσης είναι τέτοιες ώστε να πλήττεται καίρια η ίδια η προσωπική τους αξιοπρέπεια: σε κατάσταση απόλυτης σχεδόν ανέχειας και δυσχερέστατης επικοινωνίας, διατελούν πλήρως αθέατοι στο περιθώριο της κοινωνικής ζωής, και, εν αναμονή της ευκαιρίας διαφυγής προς δυσμάς, παραμένουν καθηλωμένοι εκεί για χρόνο που υπερβαίνει ίσως και το έτος.

Σύμφωνα με την ενημέρωση των προαναφερόμενων δημόσιων αρχών, ο αυτοσχέδιος καταυλισμός υφίσταται εδώ και αρκετά χρόνια και είναι εγκατεστημένος σε ιδιωτικό χώρο. Οι διαβιούντες σε αυτόν εκτιμάται ότι προέρχονται στην πλειοψηφία τους από το Αφγανιστάν και το Ιράκ, ουδέποτε έχουν καταγραφεί επισήμως, με βεβαιότητα ωστόσο μπορεί κανείς να θεωρήσει ότι μεταξύ αυτών σημαντικός αριθμός αποτελείται από ασυνόδευτους ανηλίκους. Αποκαλυπτική της σημερινής σύνθεσης, μετά την πρόσφατη αστυνομικού χαρακτήρα εκδίωξη μεγάλου αριθμού ενηλίκων, είναι η προσπάθεια καταμέτρησης που έγινε την Πέμπτη 24 και Παρασκευή 25 Ιανουαρίου 2008 στο χώρο του άτυπου καταυλισμού από κλιμάκιο του Ερυθρού Σταυρού. Μολονότι αυτή δεν ολοκληρώθηκε, κατεγράφησαν σε σύνολο 136 ατόμων 132 ανήλικοι. Παρ' όλα αυτά, από τις αρχές προβάλλεται ως μόνη ενδεδειγμένη λύση ο δραστικός περιορισμός της διαβίωσης στον καταυλισμό και η λήψη αυστηρότερων μέτρων αστυνομικού και λιμενικού ελέγχου. Οι αντιλήψεις αυτές αντανakλούν σε μεγάλο βαθμό την αύξηση της ανησυχίας και το «αίσθημα ανασφάλειας» της τοπικής κοινωνίας με αφορμή κρούσματα κλοπών ή βίας με τη συμμετοχή διαβιούντων στον καταυλισμό. Είναι σαφές ωστόσο ότι για τέτοιες σποραδικές διαταραχές της δημόσιας τάξης δεν είναι άμοιρες οι ακραίες συνθήκες εξαθλίωσης και ανέχειας τη διαίωσιση και επιδείνωση των οποίων μπορούσαν μεν να προβλέψουν οι κατά τόπο αρμόδιες αρχές, παρέλειψαν όμως καθ' οιονδήποτε τρόπο να τις άρουν.

Ειδικότερα, η Ελληνική Αστυνομία, αποποιούμενη κάθε αποφασιστική αρμοδιότητα για το θέμα, το παρέπεμψε σχετικά στον Δήμο Πατρέων. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας επίσης ανέφερε αντιδράσεις του Δήμου Πατρέων, όταν κατά το παρελθόν αναζητήθηκαν αφηρημένα από την

Περιφέρεια λύσεις προσωρινής εγκατάστασης. Ο Δήμος Πατρέων, όπως μας κατέστη σαφές στο πλαίσιο ανταλλαγής απόψεων για το θέμα, αρχικά με τον αρμόδιο αντιδήμαρχο και εν συνεχεία με τον ίδιο τον Δήμαρχο, δεν έκρινε αναγκαία τη λήψη θετικών μέτρων, καθώς εκτιμά ότι το εν λόγω θέμα συνιστά ζήτημα δημόσιας τάξης και ασφάλειας, για την επίλυση του οποίου θα πρέπει να ληφθούν αυστηρά μέτρα βέβαιης αποτροπής της πρόσβασης των αλλοδαπών στον χώρο του λιμανιού. Έτσι αναμένεται αυτοί να στερηθούν κάθε κίνητρο εγκατάστασης κοντά στο λιμάνι ώστε να απομακρυνθούν από τον επίμαχο χώρο. Άλλωστε, ήδη το Λιμενικό Σώμα, όπως διαπιστώθηκε, στο πλαίσιο υλοποίησης του προαναφερόμενου σχεδίου, είχε ξεκινήσει την περίφραξη του χώρου του λιμανιού. Από μέρους τους, οι Εισαγγελικές Αρχές ανέφεραν ότι δεν θεωρούσαν ότι είχαν αρμοδιότητα για την λήψη μέτρων φροντίδας των ασυνόδευτων ανηλίκων, παρά μόνο εφόσον αυτοί κατέθεταν αίτημα ασύλου.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, κατά τις ανωτέρω συναντήσεις, προφορικός συνέστησε προς τις αρμόδιες αρχές την ανάγκη λήψης αμέσων θετικών δράσεων για την αντιμετώπιση της κατάστασης. Η κατάσταση αυτή συνδέεται ευθέως με το πρόβλημα των αλλοδαπών που δεν μπορούν να απελαθούν από τη Χώρα, και διαμένουν σε αυτήν με καθεστώς υπό ανοχή, το οποίο δεν τους παρέχει κανένα δικαίωμα που απορρέει από τη νομιμότητα διαμονής. Αυτό επιτρέπει την πιθανολόγηση ότι τα αίτια του φαινομένου αναμένεται να διαρκέσουν ή και να ενταθούν στο μέλλον αναλόγως και των διεθνοπολιτικών εξελίξεων. Έτσι η κατάσταση τείνει να προσλάβει τα χαρακτηριστικά μιας, προς το παρόν, ήπιας και μικρής κλίμακας ανθρωπιστικής κρίσης που θα πρέπει να αντιμετωπισθεί ανάλογα, δηλαδή με την -αναλογική τουλάχιστον- αξιοποίηση θεσμικών μέσων για την αντιμετώπιση καταστάσεων ανάγκης. Οι συστάσεις – προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη θα παρουσιαστούν αναλυτικότερα στο σχετικό μέρος του παρόντος εγγράφου.

Μεσούσης της διερεύνησης των σχετικών αναφορών, ο Συνήγορος του Πολίτη πληροφορήθηκε από δημοσιεύματα του τύπου και ανακοινώσεις μη κυβερνητικών οργανώσεων, ότι από τις 23/1/2008 επιχειρείται από την Ελληνική Αστυνομία εκδίωξη των διαβιούντων στον καταυλισμό αλλοδαπών, καθώς και κατεδάφιση παραπηγμάτων του καταυλισμού. Τα δημοσιεύματα και οι ανακοινώσεις αναφέρουν συλλήψεις και προσαγωγές στην Αθήνα, έγγραφες διαταγές απομάκρυνσης, εντός μικρής προθεσμίας από τη Χώρα, καθώς και κατεδαφίσεις παραπηγμάτων. Μεταξύ των προσώπων που υφίστανται τα προαναφερόμενα δυσμενή διοικητικά μέτρα αναφέρεται ότι περιλαμβάνονται σημαντικός αριθμός ασυνόδευτων ανηλίκων. Επιπρόσθετα, σύμφωνα πάντοτε με τα δημοσιεύματα του τύπου, επίκειται η πλήρης απομάκρυνση των εναπομεινάντων, ιδίως ανηλίκων αλλοδαπών, στους οποίους φέρεται να έχει ατύπως ταχθεί ολιγοήμερη προθεσμία για να αποχωρήσουν εκουσίως από τον χώρο.

III. Εκτιμήσεις για την φύση του προβλήματος

Βάσει των επιτόπιων παρατηρήσεων αλλά και της γενικότερης εποπτείας και γνώσης που ο Συνήγορος του Πολίτη διαθέτει στα ζητήματα μετανάστευσης και ασύλου, η Αρχή μας εκτιμά ότι το πρόβλημα που παρουσιάζεται στο λιμάνι της Πάτρας (και ενδεχομένως στο άμεσο μέλλον θα απασχολήσει και την Ηγουμενίτσα), φαίνεται ότι συμπυκνώνει την ατελέσφορη διαδικασία που το Ελληνικό Κράτος έχει επιλέξει για να διαχειριστεί τους αλλοδαπούς πληθυσμούς που καταφθάνουν στη χώρα μας, προερχόμενοι από περιοχές που γνωρίζουν συνθήκες εμπόλεμης κατάστασης ή και πολιτικής κατάρρευσης.

Μακροπολιτικό πλαίσιο και το ζήτημα των ανεφίκτων απελάσεων

Αποτελεί κοινό τόπο το ότι η ανάπτυξη μεγάλης διάρκειας εστιών κρίσης και σύγκρουσης στη Μέση Ανατολή, την Κεντρική Ασία και την Αφρική οδηγεί στην Ελλάδα, λόγω της γεωπολιτικής θέσης της, ένα σημαντικό κομμάτι των πληθυσμών που διαφεύγουν από τις περιοχές έντασης, με πρόθεση πολύ συχνά την περαιτέρω προώθησή τους εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πολιτική κατάσταση που επικρατεί στη χώρα προέλευσης καθιστά την απομάκρυνση των πληθυσμών αυτών από το Ελληνικό έδαφος ανέφικτη όχι μόνο στο άμεσο αλλά, πιθανολογείται σφόδρα, και στο μεσοπρόθεσμο μέλλον. Ωστόσο, το Ελληνικό Κράτος, παρότι διαθέτει τα σχετικά νομοθετικά ερείσματα, δεν φαίνεται να επιλέγει την –οποιαδήποτε, έστω προσωρινή- διευθέτηση του καθεστώτος των πληθυσμών αυτών. Αντιθέτως, τηρεί μια στάση περιορισμένης ανοχής απέναντί τους, η οποία δεν τους διασφαλίζει, πέραν της μη απέλασής τους, κανένα δικαίωμα, όχι μόνον για διαμονή ή εργασία, αλλ' ούτε καν για πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και άλλες κοινωνικές υπηρεσίες.

Αντιθέτως, σε άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης οι πληθυσμοί αυτοί, σε πολύ μεγαλύτερη συχνότητα από ό,τι στην Ελλάδα, μέσω της διαδικασίας του ασύλου τυγχάνουν προστασίας ως προς τη διαμονή τους, η οποία μάλιστα, κατά κανόνα συνοδεύεται και από αξιόλογες κοινωνικές παροχές. Για τον λόγο αυτόν σε αρκετές χώρες της Δυτικής Ευρώπης ήδη διαμένουν πολυάριθμοι πληθυσμοί προερχόμενοι από τις προαναφερόμενες περιοχές, με τους οποίους οι καταφθάνοντας στην Ελλάδα αλλοδαποί έχουν συχνά συγγενική σχέση και συνεπώς επιθυμούν να επανενωθούν μαζί τους.

Η έλξη που ασκούν ορισμένες από τις κοινωνίες της Δυτικής Ευρώπης στους εν λόγω πληθυσμούς, σε συνδυασμό με την πληροφόρηση που τους παρέχεται μέσω δικτύων διακίνησης όσον αφορά τα ισχύοντα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το άσυλο, ιδίως σχετικά με το ποιος είναι αρμόδιος να εξετάζει το αίτημα ασύλου, καθώς και με την αντίστοιχη διαδικασία που

ακολουθεί κάθε κράτος, συχνά τους οδηγεί σε σκόπιμη αποχή από αίτηση ασύλου στην Ελλάδα. Αυτό, διότι φαίνεται να θεωρούν, όχι αβάσιμα, ότι εάν υποβάλουν αίτηση ασύλου στην Ελλάδα, αυτή θα απορριφθεί και έτσι θα απωλέσουν το δικαίωμα διαμονής και διεθνούς προστασίας σε όλο το κοινοτικό έδαφος. Για τον λόγο αυτό πολλοί από τους διαβιούντες στον καταυλισμό του λιμανιού της Πάτρας έχουν αποφύγει να ζητήσουν άσυλο στην Ελλάδα, παρόλο που ανήκουν σε κοινότητες που αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινδύνους για τη ζωή και την αξιοπρέπειά τους στις χώρες καταγωγής τους.

Οι εν λόγω παράγοντες αποτελούν τις βασικές αιτίες που μεγάλος αριθμός αλλοδαπών από τις προαναφερόμενες χώρες συνωθούνται στα λιμάνια που αποτελούν τις πύλες εξόδου προς τη Δυτική Ευρώπη, προσδοκώντας τη διαφυγή προς αυτήν. Από την άλλη, οι υποχρεώσεις της Ελλάδας προς τις χώρες της Ε.Ε. της επιβάλλουν να ασκεί επαρκή και αποτελεσματικό έλεγχο για να μην επιτρέπει τη μετακίνηση προς αυτές αλλοδαπών με αντικανονικό καθεστώς. Προϊόν των σύνθετων και αντίρροπων αυτών τάσεων είναι ακριβώς το σκηνικό εξαθλίωσης και κοινωνικής έντασης που παρουσιάζεται στο λιμάνι της Πάτρας.

Εκτιμήσεις σχετικά με τη στάση των τοπικών αρχών

Οσοδήποτε όμως και αν στην κατάσταση αυτή συμβάλλουν μακροπολιτικά και μακροοικονομικά αίτια, ο βαθμός της εξαθλίωσης, η διαιώνιση του κινδύνου για τη δημόσια υγεία και η εμφάνιση σποραδικών διαταραχών της δημόσιας τάξης ήταν υπό τις περιστάσεις αυτές ευλόγως αναμενόμενα γι' αυτό και οφείλονται ουσιωδώς στη στάση που υιοθέτησαν και διατηρούν οι τοπικές δημόσιες αρχές, ιδίως δε ο Δήμος Πατρέων. Στη στάση αυτή, και συγκεκριμένα στην άρνηση να λάβει οποιοδήποτε θετικό μέτρο βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης υπέρ των μη μόνιμα εγκατεστημένων πληθυσμών στην περιφέρειά του, ο Δήμος Πατρέων επιδεικνύει μια θλιβερή συνέπεια: ανάλογη στάση έχει τηρήσει αμετακίνητα εδώ και πολλά χρόνια και στο πρόβλημα της παράνομης εγκατάστασης πληθυσμών τσιγγάνων, με ή χωρίς ελληνική ιθαγένεια, στην ευρύτερη περιοχή.

Όπως και τότε, ο Δήμος Πατρέων αρχικά περιορίζεται, ως επί το πλείστον ευκαιριακά, στην περιστολή της εγκατάστασης πλανόδιων πληθυσμών στον καταυλισμό, και απορρίπτει με ιδιαίτερη έμφαση κάθε σκέψη δημιουργίας λχ. στοιχειώδους, προσωρινής έστω, υποδομής ανακούφισης εκεί ή όπου αλλού υπάρχει τέτοια ρεαλιστική δυνατότητα, πιθανότατα από τον φόβο σταδιακής μονιμοποίησης και νομιμοποίησης τέτοιας εγκατάστασης και κόστους από τη δυσαρέσκεια του εγγύς τοπικού πληθυσμού. Η διόγκωση αληθών ή φανταστικών προβλημάτων και η κορύφωση των αντιδράσεων, που βρήκαν την κατάλληλη δημόσια προβολή, εν όψει και της χρονικά πιεστικής προσέγγισης πανηγυρικών εκδηλώσεων (παλαιότερα η διοργάνωση της Πολιτιστικής

Πρωτεύουσας, τώρα το περίφημο καρναβάλι) φαίνεται να προετοίμασαν και να οδήγησαν εξ αντικειμένου σε αστυνομικού χαρακτήρα αποφάσεις και ενέργειες, με στόχο την εξάλειψη της εγκατάστασης και την απομάκρυνση του πληθυσμού δια απειλής καταναγκασμού ή έμμεσης αποθάρρυνσης. Εν προκειμένω μάλιστα φέρεται να διενεργήθησαν με απροσδιόριστες υπόνοιες τέλεσης εγκλήματος, συλλήψεις και προσαγωγές προσώπων που, όπως μπορεί συνήθως να διακριβωθεί, έχουν ήδη κρατηθεί και απολυθεί λόγω ανεφίκτου απέλασης. «Προσαγωγές» που φέρεται να έγιναν όχι στην τοπική αστυνομική αρχή, αλλά οι προσαγόμενοι μεταφέρθηκαν από την Πάτρα στη Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής. Πέραν των ζητημάτων σεβασμού της αξιοπρέπειας και προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, που εν τέλει εγείρει η στάση των τοπικών αρχών, φαίνεται επιπλέον να είναι όλως απρόσφορη και για αυτούς τους στόχους της ασφάλειας ή της ευταξίας, πράγμα που εκθέτει τη διοίκηση και από πλευράς αναλογικότητας των μέσων που χρησιμοποιεί.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τον καταυλισμό του λιμανιού της Πάτρας μια παρέμβαση δραστικού περιορισμού της εγκατάστασης σε αυτόν, πιθανολογείται σφόδρα ότι θα είναι αναποτελεσματική, δεδομένης της έντονης επιθυμίας των ενδιαφερομένων για θαλάσσια διαφυγή προς τη Δυτική Ευρώπη. Το μόνο αποτέλεσμα που θα επιφέρει η παρέμβαση αυτή θα είναι η διασπορά του πληθυσμού σε μικρότερους χώρους όμοιας λειτουργίας, με εύκολη πρόσβαση στο λιμάνι. Επιπλέον, ούτε η περιφραγή του λιμανιού αναμένεται να περιορίσει σημαντικά την εγκατάσταση των ενδιαφερόμενων κοντά στο λιμάνι, δεδομένου ότι η επιβίβαση στα φορτηγά οχήματα, μέσω της οποίας γίνεται η λαθραία επιβίβαση στα πλοία, μπορεί να γίνει, όπως άλλωστε γίνεται και τώρα, και εκτός του περιφραγμένου χώρου.

IV. Το θεσμικό πλαίσιο.

Σε κάθε περίπτωση όμως, όπως τονίσθηκε παραπάνω, το πρόβλημα δεν είναι πρωτίστως δημόσιας τάξης, αλλά *ανθρωπιστικής συνδρομής*. Και το πρόβλημα αυτό αδυνατεί εξ ορισμού να επιλύσει η ένταση των ελέγχων. Αντίθετα μάλιστα η ένταση καταναγκασμού και ελέγχων αναμένεται απλώς να διασπείρει και να καταστήσει, ακόμη λιγότερο ορατή, μια ανθρωπιστική κρίση μικρής κλίμακας μεν αλλά με αυξητικές τάσεις.

Αξιοπρέπεια και καθήκοντα θετικής δράσης

Το κύριο πρόβλημα που αναδεικνύουν οι προηγούμενες εκτιμήσεις είναι η εν γένει χρόνια παράλειψη της δημόσιας διοίκησης, να εκπληρώσει τη συνταγματικά επιβεβλημένη υποχρέωσή της όχι μόνον να προστατεύει την αξιοπρέπεια του καθενός, χωρίς διακρίσεις φυλής, ιθαγένειας κλπ.,

αλλά και να μεριμνά ενεργά με θετικά μέτρα για τη στήριξή της, όταν ακριβώς υπό τις δεδομένες περιστάσεις κινδυνεύει κάποιος να τη χάσει. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο όταν πρόκειται για ανηλίκους, καθώς στη περίπτωση του διακυβεύεται επιπλέον η ομαλή φυσική και ψυχική τους ανάπτυξη. Οι θετικές ενέργειες, οι οποίες θα πρέπει να αναληφθούν από την Πολιτεία για να εκπληρώσει αυτήν την πρώτη υποχρέωσή της δεν ορίζονται ούτε περιγράφονται ρητώς ή ενδεικτικώς. Ωστόσο, όπως υποδεικνύει και η πορεία της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, είναι σαφές ότι το να ανέχεται η Πολιτεία, πληθυσμιακές ομάδες με ανάγκες ειδικής προστασίας να στερούνται την πρόσβαση στα βασικά αγαθά και υπηρεσίες που συγκροτούν το ελάχιστο των αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης, δεν συμβιβάζεται με το θετικό καθήκον του κράτους να προστατεύει την αξία του ανθρώπου.

Συναφείς ρυθμίσεις

Η σύνθετη φύση των ζητημάτων που θέτει η κατάσταση στην Πάτρα αναδεικνύει έτσι ως συναφείς και ενδεχομένως κρίσιμες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων σειρά από διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Κατά το Σύνταγμα, ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας (άρθρο 2 § 1), ενώ καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του (άρθρο 5 § 1), να απολαμβάνει την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας του (άρθρο 5 § 2) και να έχει δικαίωμα προστασίας της υγείας του (άρθρο 5 § 5). Οι δεσμεύσεις αυτές ενισχύονται από τις αντίστοιχες διεθνών συμβατικών κειμένων, ιδίως αυτές της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (λ.χ. άρθρο 3). Ειδικότερα για τους ανηλίκους, η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Ν. 2101/92), προστατεύει μέσα από ένα πλέγμα διατάξεων τα θεμελιώδη δικαιώματά τους, όπως το άρθρο 6, δικαίωμα στη ζωή και στην ανάπτυξη, άρθρο 19 περί προστασίας από βία και εγκατάλειψη, και άρθρο 22 περί προστασίας των παιδιών προσφύγων.

Το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο δεν διαθέτει ειδική πρόβλεψη στην οποία ευθέως θα μπορούσε να αναχθεί μια θετική δράση για τα θέματα διαβίωσης στον καταυλισμό της Πάτρας. Άλλωστε, το πρόβλημα της τυπικής νομιμότητας διαμονής των διαβιούντων σε αυτόν θα αποτελεί μόνιμο πρόσκομμα ευθείας εφαρμογής κάποιας κείμενης ρύθμισης, ιδίως μάλιστα αν επιβάλλει μια θετική δράση. Ωστόσο, τρία τουλάχιστον διαφορετικά υφιστάμενα νομοθετικά ερείσματα, τα οποία περιγράφουν θετικές δράσεις που πρέπει να αναληφθούν για την προστασία ορισμένων ευπαθών ομάδων, θα μπορούν να προσφέρουν διέξοδο με αναλογική εφαρμογή ρυθμίσεών τους, εκεί όπου η κατάσταση του πληθυσμού του εν λόγω καταυλισμού προσομοιάζει με αυτήν στην οποία τελούν ομάδες κατά νόμον δικαιούμενες θετικής συνδρομής του κράτους.

Τα ερείσματα αυτά είναι

(α) Οι προβλέψεις περί ελαχίστων προδιαγραφών παροχής προσωρινής προστασίας σε περίπτωση μαζικής εισροής εκτοπισθέντων (π.δ. 80/2006, το οποίο ενσωματώνει την Οδηγία ΕΕ 2001/55).

(β) Οι προβλέψεις περί ελαχίστων απαιτήσεων για την υποδοχή αιτούντων άσυλο. Ειδικότερα, ως προς τους αιτούντες άσυλο η κοινοτική οδηγία 2003/9 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη, όπως ενσωματώθηκε με το Π.Δ. 220/2007, μεταξύ άλλων προβλέπει την παροχή υλικών συνθηκών υποδοχής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, τη δημιουργία και λειτουργία Κέντρων Φιλοξενίας για τα πρόσωπα αυτά, καθώς και τη λήψη των απαιτούμενων μέτρων για την παροχή της προβλεπόμενης προστασίας από τις αρμόδιες αρχές. Ειδικότερα ως προς τους ασυνόδευτους ανηλίκους, η εν λόγω οδηγία προβλέπει την άμεση λήψη των κατάλληλων μέτρων ώστε να εξασφαλίζεται η αναγκαία εκπροσώπησή τους (άρθρο 19 ΠΔ 220/2007). Εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές να διασφαλίσουν τη δυνατότητα άσκησης του δικαιώματος υποβολής αιτήματος ασύλου στους ασυνόδευτους ανηλίκους, οι οποίοι δεν είχαν ανάλογη ενημέρωση σε προηγούμενη φάση της εισόδου τους στη χώρα.

(γ) Οι ρυθμίσεις σχετικά με την εγκατάσταση πλανοδίων πληθυσμών και την κοινωνική στήριξη μειονεκτουσών ομάδων. Ειδικότερα ως προς τις συνθήκες διαβίωσης στους αυτοσχέδιους καταυλισμούς, ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων (ν.3463/2006) αναθέτει αρμοδιότητα σχεδιασμού και εφαρμογής προγραμμάτων ή συμμετοχής σε προγράμματα και δράσεις για την ένταξη αθίγγανων, παλιννοστούντων ομογενών, μεταναστών και προσφύγων στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της τοπικής κοινωνίας στους τομείς Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης των Δήμων. Περαιτέρω, σύμφωνα με την με αριθμό Γ.Π/23641 (ΦΕΚ Β' 973/15.07.2003) Υ.Α., οι υπάρχουσες, κατά τη δημοσίευση της απόφασης, πρόχειρες εγκαταστάσεις πλανοδίων παραμένουν μέχρι να καθορισθούν και δημιουργηθούν οργανωμένοι χώροι εγκατάστασής τους (άρθρο 5).

Τέλος, εν όψει της ειδικής νομικής κατάστασης, στην οποία τελούν τα περισσότερα κατά τεκμήριο πρόσωπα του εν λόγω καταυλισμού, αξίζει να υπομνησθεί ότι ως προς τα θέματα διαμονής και απομάκρυνσης αλλοδαπών από τη χώρα ο ν. 3386/2005 προβλέπει τη δυνατότητα χορήγησης άδειας διαμονής όταν συντρέχουν λόγοι που καθιστούν αναγκαία τη διαμονή ενός αλλοδαπού στη χώρα (άρθρο 44 § 2), ορίζει ότι ο χρόνος διοικητικής κράτησης προς εκτέλεση της διοικητικής απέλασης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες (άρθρο 76 § 3), προβλέπει την δυνατότητα αναστολής της απέλασης εφόσον αυτή δεν είναι εφικτή (άρθρο 78) και απαγορεύει την απέλαση των αιτούντων άσυλο (άρθρο 79 § 1.δ).

V. Ειδικότερες κατευθύνσεις

Αναλογική εφαρμογή

Οι διαβιούντες στον καταυλισμό της Πάτρας, παρά τις σαφείς αυξητικές τους τάσεις, δεν μπορούν να θεωρηθούν ευθέως ως προϊόν μαζικής εισροής εκτοπισθέντων ούτε με την αυστηρά τυπική έννοια του όρου αποτελούν αιτούντες άσυλο. Επίσης, διαφοροποιούνται σημαντικά ως προς τα κοινωνικά χαρακτηριστικά τους από πλανόδιες ή ημιμόνιμα εγκατεστημένες εγχώριες πληθυσμιακές ομάδες με κοινή καταγωγή (οι Ρομά αποτελούν συνεκτική κοινωνική ομάδα, τα μέλη της οποίας έχουν λίγο πολύ μόνιμη πλέον διαμονή σε κάποια περιοχή της χώρας). Οι σχετικές θετικές δράσεις που περιγράφονται στα προαναφερθέντα κανονιστικά κείμενα θα μπορούσαν ωστόσο να βρουν πεδίο κατ' αναλογίαν εφαρμογής και στην περίπτωση των διαβιούντων στον καταυλισμό της Πάτρας. Υπό το πρίσμα των αναλογιών αυτών, φαίνεται να αποτελεί αδήριτη ανάγκη η έμπρακτη αναγνώριση της ανθρωπιστικής διάστασης ως κύριας συνιστώσας του προβλήματος, καθώς και του ενδεχομένου το φαινόμενο αυτό να έχει μακρά διάρκεια και, κατά περιόδους ίσως, αυξητικές τάσεις.

Αναγνώριση, άμεση στήριξη και προγραμματισμός υποδομών σε κατάλληλο χώρο

Οποιοδήποτε και αν είναι το μέλλον που επιφυλάσσει ο έλληνας νομοθέτης στα πρόσωπα αυτά, η προσδοκία του απόπλου, με κατεύθυνση άλλες χώρες της Ε.Ε., θα αναπαράγει την εν τοις πράγμασι εγκατάστασή τους στην περιοχή. Έτσι, στοιχειώδης ρεαλισμός θα επέβαλλε τη διερεύνηση δυνατοτήτων προσδιορισμού κατάλληλου χώρου για την υποδοχή του φαινομένου και τον προγραμματισμό των έργων για τη δημιουργία σχετικής βασικής υποδομής για τέτοιου τύπου εγκατάσταση-φιλοξενία. Ταυτόχρονα δε και έως την δημιουργία κατάλληλα οργανωμένου χώρου, ίσης προτεραιότητας στόχος είναι η ανακούφιση της παρούσας αθλιότητας, εξοπλίζοντας τον υφιστάμενο καταυλισμό με στοιχειώδεις υποδομές παροχής κοινής ωφέλειας και υγειονομικής - ιατροφαρμακευτικής φροντίδας.

Αποφυγή αναγκαστικής απομάκρυνσης

Ο εξαναγκασμός του υφιστάμενου εκεί πληθυσμού άμεσα ή έμμεσα σε απομάκρυνση θα επέτεινε ήδη σοβαρά την υφιστάμενη αθλιότητα και θα έθετε ακόμη περισσότερο στο περιθώριο της κοινωνικής ζωής πρόσωπα που κατά νόμον δικαιούνται επιτακτικά την θετική συνδρομή του κράτους. Γι' αυτό και προβληματίζουν σοβαρότατα οι διενεργηθείσες «προσαγωγές». Προκειμένου

οιαδήποτε πρωτοβουλία απομάκρυνσης να τυγχάνει δικαιολογημένη, θα πρέπει κατ' ανάγκην να συνοδεύεται από την υπόδειξη χώρου -προσωρινής και ελεγχόμενης έστω- εγκατάστασης, που να πληροί ορισμένες ποιοτικές απαιτήσεις αξιοπρέπειας.

Επιλογές χωροθέτησης

Ως προς τη χωροθέτηση του κέντρου φιλοξενίας, απόκειται στις αρμόδιες υπηρεσίες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, σε συνεργασία με τις περιφερειακές υπηρεσίες του κεντρικού κράτους, να ασκήσουν τις σχετικές τους αρμοδιότητες, επιλέγοντας έναν χώρο που θα είναι ικανός να προσελκύσει τους ενδιαφερόμενους, ώστε να μην τον εγκαταλείψουν προκειμένου να επιστρέψουν στο λιμάνι της Πάτρας.

Τυποποίηση καθεστώτος παραμονής για τους μη απελάσιμους και καταπολέμηση της ξενοφοβίας

Ωστόσο, οι παραπάνω κατευθύνσεις αφορούν την άμεση αντιμετώπιση μιας ήπιας και μικρής κλίμακας ανθρωπιστικής κρίσης, όχι την καταπολέμηση των αιτίων που την παρήγαγαν και ενδέχεται να την οξύνουν. Γι' αυτό και είναι αναγκαίο να προβληματίσει γενικότερα τα αρμόδια υπουργεία, ιδίως δε το ΥΠΕΣΔΔΑ το γεγονός ότι στη ρίζα της κατάστασης της Πάτρας κείται η *διαιώνιση εκ μέρους του Ελληνικού κράτους ενός ατύπου και επαχθεστάτου καθεστώτος ανοχής των αλλοδαπών εκείνων που δεν μπορούν να απελαθούν*, καθεστώσ στο οποίο εμπίπτουν στο μεγαλύτερο οπωδήποτε μέρος τους οι διαβιούντες στον καταυλισμό. Μαζί με την εξαιρετικά περιοριστική πολιτική χορήγησης ασύλου, το Ελληνικό κράτος δεν φαίνεται να επιθυμεί τη ρύθμιση της θέσης ενός διαρκώς διογκούμενου πληθυσμού, τυποποιώντας την de facto παρουσία των προσώπων αυτών με τη καθιέρωση ενός προσωρινού και συχνά ανανεούμενου τίτλου που θα διασφαλίζει στοιχειώδη έννομη υπόσταση και προστασία στον φορέα του (προκειμένου να διασφαλίζει την επιβίωσή του ή να απολαμβάνει βασικών υπηρεσιών υγείας). Διακινδυνεύει έτσι η Ελληνική διοίκηση με τη σειρά της το ενδεχόμενο η επί μακρόν άρνηση αναγνώρισης μιας απτής ήδη πραγματικότητα, εν προκειμένω του διογκούμενου φαινομένου των ανεφίκτων απελάσεων, να οδηγήσει σε προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο Δήμος της Πάτρας, αυτή τη φορά όμως σε ευρύτερο, εθνικό ίσως επίπεδο, υποχρεώνοντας τον νομοθέτη σε ένα ακόμη «τελικό» πρόγραμμα νομιμοποίησης. Σε κάθε περίπτωση όμως, η στάση αυτή θα έχει συμβάλει σοβαρά στην επίταση των φαινομένων εξαθλίωσης, ακραίας εκμετάλλευσης και ξενοφοβίας, που παρουσιάζονται ήδη με ανησυχητική συχνότητα (στην Αθήνα, την Κρήτη, την Άρτα, την υπόλοιπη Αχαΐα και άλλες αγροτικές περιοχές).

Ειδικά για τους ανηλίκους: Άμεση παρέμβαση και μέριμνα με προοπτική

Ασκώντας και τα καθήκοντα του Συνήγορου του Παιδιού, ο Συνήγορος του Πολίτη έχει κατ'επανάληψη προτείνει στη διοίκηση: τη μεταρρύθμιση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου και την κατάργηση των μέτρων της αστυνομικής (διοικητικής) κράτησης και της απέλασης των ανηλίκων, την αντικατάστασή τους από την προστατευτική φύλαξη, τη συστηματική τους καταγραφή και ταυτοποίηση, την εκπροσώπηση και την επιτροπεία, τη διερεύνηση των προοπτικών επανένταξής τους στην κοινωνία προέλευσης με επαναπατρισμό και τη διασφάλιση της νόμιμης διαμονής τους στην περίπτωση που ο επαναπατρισμός τους δεν είναι δόκιμος και πρόσφορος, με γνώμονα το μέγιστο συμφέρον του παιδιού. Για τα σχετικά ζητήματα μάλιστα έχει εκπονηθεί *Ειδική Έκθεση με αποδέκτη τον Πρωθυπουργό και την Πρόεδρο της Βουλής για τη Διοικητική Κράτηση και Απέλαση των Αλλοδαπών Ανηλίκων* (2005), στην οποία αντέδρασε μόνον το Υπουργείο Δικαιοσύνης, δεσμευόμενο ότι οι προτάσεις για την επιτροπεία-επιμέλεια των ανηλίκων θα τεθούν υπόψη μιας υπό σύσταση νομοπαρασκευαστικής επιτροπής (αρ.πρωτ.εγγρ.41394/13.04.2006).

Στην ίδια κατεύθυνση (βλ. Πόρισμα ΣτΠ2006 σχετικά με τη «*Μεταχείριση ασυνόδευτων αλλοδαπών ανηλίκων κρατούμενων στην Παγανή Μυτιλήνης*»), έχει ήδη προταθεί όσον αφορά την προστασία κάθε ασυνόδευτου ανηλίκου, η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών από εξειδικευμένους επαγγελματίες, οι οποίες θα συμπεριλαμβάνουν: ατομική αξιολόγηση, πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, ενημέρωση του ανηλίκου για τα δικαιώματα και τις επιλογές του, εκπροσώπηση, αναζήτηση οικογενειακού περιβάλλοντος και διερεύνηση της δυνατότητας οικογενειακής συνένωσης, καθώς και τον *διορισμό επιτρόπου*, για όλους τους ασυνόδευτους ανηλίκους και όχι μόνο για τους αιτούντες άσυλο.

VI. Προτάσεις & συστάσεις

Βάσει των παραπάνω, ο Συνήγορος του Πολίτη κρίνει αναγκαίο να απευθύνει προς τη διοίκηση τις ακόλουθες συστάσεις και προτάσεις:

A. Ως προς τον αυτοσχέδιο καταυλισμό:

- 1) Η Ελληνική Αστυνομία οφείλει να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια απομάκρυνσης των διαβιούντων στον καταυλισμό, έως ότου επιτευχθεί η ασφαλής μετεγκατάστασή τους σε νέο κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο, ικανό να καλύψει βασικές προδιαγραφές αξιοπρεπούς διαβίωσης
- 2) Οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Πατρέων και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αχαΐας θα πρέπει να διενεργήσουν καταγραφή του διαβιούντος στον καταυλισμό πληθυσμού,

προκειμένου να διαπιστωθεί η ακριβής σύνθεση των προσώπων που χρήζουν ειδικής μέριμνας, όπως π.χ. ανήλικοι, ασθενείς, οικογένειες, αιτούντες άσυλο, πρόσωπα των οποίων η απέλαση είναι ανέφικτη στη χώρα προέλευσής τους. Η καταγραφή θα πρέπει να αποσκοπεί στην παροχή της κατάλληλης προστασίας και φροντίδας που προβλέπεται από το εθνικό, το ευρωπαϊκό και το διεθνές δίκαιο.

- 3) Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, σε συνεργασία με τον Δήμο Πατρέων και την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας, θα πρέπει να προβούν σε συντονισμένες ενέργειες για την εξεύρεση και δημιουργία κατάλληλου χώρου φιλοξενίας.
- 4) Ενόψει της εξαιρετικά επείγουσας κατάστασης και των κινδύνων τόσο για τη δημόσια όσο και την προσωπική υγεία και διαβίωση των παραπάνω προσώπων και ιδιαίτερα όσων ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες, η κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών πρέπει να μεριμνήσει άμεσα, σε συντονισμό με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, τις υπόλοιπες τοπικές αρχές, κοινωνικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις, για την επείγουσα εγκατάσταση ορισμένης υποδομής στην ευρύτερη περιοχή των ακτών ένθεν του λιμένα, που θα παράσχει άμεσα στους μετανάστες-πρόσφυγες, υπηρεσίες σίτισης, ιατρικής φροντίδας, προσωπικής υγιεινής (εγκαταστάσεις καθαριότητας) και ενημέρωσης-συμβουλευτικής.

Ειδικά δε ως προς τους ανήλικους:

- 5) Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής, όλοι οι ασυνόδευτοι ανήλικοι, τόσο οι έφηβοι όσο και τα παιδιά, θα πρέπει να παραπεμφθούν σε ειδικούς χώρους φιλοξενίας. Ειδικά όμως για τους μικρότερους ηλικιακά ανήλικους (κάτω των 14 ετών) η αυξημένη ανάγκη προστασίας επιβάλλει τον διαχωρισμό τους από τους εφήβους και την άμεση μεταφορά τους κατά προτεραιότητα σε ειδικούς χώρους φιλοξενίας κατόπιν υπόδειξης των χώρων αυτών από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.
- 6) Το άρθρο 19 παρ.1 ΠΔ 220/07 να τύχει εφαρμογής σε όλους τους ασυνόδευτους ανήλικους, καθώς η παροχή της δυνατότητας εκπροσώπησης δεν εξαρτάται από την υποβολή αιτήματος ασύλου και μόνο έτσι είναι δυνατόν να ξεκινήσουν οι διαδικασίες για την προστασία τους με τον διορισμό επιτρόπου.

B. Περιαιτέρω, ως προς τη φύση και την αιτιολογία της διενεργηθείσας αστυνομικής επιχείρησης για την απομάκρυνση των διαβιούντων στον καταυλισμό, ο Συνήγορος του Πολίτη, προκειμένου να διαμορφώσει ολοκληρωμένη άποψη, ζητά να πληροφορηθεί:

- 1) Τους λόγους, για τους οποίους η Διοίκηση επέλεξε την απομάκρυνση των αλλοδαπών από το συγκεκριμένο ακίνητο, αντί της εξεύρεσης λύσης για την αξιοπρεπή διαβίωση τους, σύμφωνα

με όσα είχαν συνομολογηθεί στη διάρκεια των συναντήσεων μεταξύ των εκπροσώπων των τοπικών αρχών και του κλιμακίου του Συνηγόρου του Πολίτη.

- 2) Την απόφαση ή άλλη πράξη, με βάση την οποία διενεργήθη η απομάκρυνση ή και διενεργήθηκε η αποβολή των διαβιούντων αλλοδαπών από το ανωτέρω ακίνητο, καθώς και το όργανο το οποίο την εξέδωσε.
- 3) Τον λόγο των συλλήψεων και προσαγωγών, οι οποίες διενεργήθησαν από τις 23.1.2008 στον ανωτέρω καταυλισμό, τον αριθμό και τα στοιχεία των συλληφθέντων και προσαχθέντων, καθώς και το καθεστώς διαμονής τους στη χώρα
- 4) Εάν διενεργήθησαν μεταγωγές των συλληφθέντων σε άλλες αστυνομικές υπηρεσίες αλλοδαπών και σε περίπτωση κατάφασης, το λόγο αυτών, τις αστυνομικές υπηρεσίες αλλοδαπών, προς τις οποίες μετήχθησαν οι συλληφθέντες, καθώς και τα στοιχεία τους.
- 5) Αναλυτικά (όπως εκθέσεις-πρακτικά ΕΔΕ) και συγκεντρωτικά (όπως στατιστικά στοιχεία για εθνικότητα, φύλο-ηλικία θυμάτων – έκβαση των ΕΔΕ) στοιχεία για Ένορκες Διοικητικές Έρευνες που τυχόν πραγματοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη σχετικά με κακομεταχείριση ασυνόδευτων ανηλίκων από όργανα της ΕΛΑΣ ή του Λιμενικού Σώματος στην Πάτρα.
- 6) Τα μέτρα που ενδεχομένως ελήφθησαν και οι ακριβείς σχετικές οδηγίες ως προς τις ειδικές ομάδες του συγκεκριμένου πληθυσμού, που δικαιούνται άμεση προστασία και φροντίδα, όπως οι ασυνόδετοι ανήλικοι, ασθενείς και ειδικότερα εάν τυχόν ενημερώθηκαν-επιλήφθηκαν οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, οι αρμόδιοι εισαγγελείς για την επιτροπεία-επιμέλεια των ανηλίκων κλπ.

Λόγω του εξαιρετικώς επείγοντος χαρακτήρα και της έντονης ανθρωπιστικής διάστασης της υπόθεσης ο Συνήγορος του Πολίτη αναμένει τις απαντήσεις σας εντός του ευλόγως συντομότερου χρόνου για τα ανωτέρω και –ιδίως- την ανάληψη από μέρους σας δράσης στην υποδειχθείσες παραπάνω κατευθύνσεις.

Οι συνεργάτες μου και εμείς προσωπικά είμαστε στην διάθεσή σας για οποιοσδήποτε πληροφορίες ή διευκρινίσεις, αλλά και για κάθε συνδρομή που κρίνετε αναγκαία για την υλοποίηση των παραπάνω υποδείξεων.

Με τιμή,

Ανδρέας Τάκης

Γιώργος Μόσχος

Βοηθοί Συνήγοροι του Πολίτη